

Proiect fundat de
the European Union

Romania-Ukraine-Republic of Moldova
CROSS BORDER COOPERATION

Rețeaua Est-Europeană de Excelență pentru Cercetare și Dezvoltare în domeniul Bolilor Cronice CHRONEX-RD

CHRONEX-RD este un proiect colaborativ, al Universității de Medicina și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, Universității de Medicina Nicolae Testemitanu din Chișinău și al Universității Naționale Medicale din Odessa, ce își propune dezvoltarea economică a regiunii transfrontaliere România-Moldova-Ucraina prin:

1. Integrarea și consolidarea capacităților regionale academice într-o rețea de excelență pentru managementul bolilor cronice
2. Eliminarea decalajului între cunoștințe și practică în managementul bolilor cronice prin consolidarea capacității centrate pe integrare multidisciplinară și multicentrică în domeniul cercetării și dezvoltării, educației și practicii medicale

Parteneriatul

Acest proiect a izvorât dintr-un parteneriat deja existent între Universitatea de Medicina și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, Universitatea de Medicina „Nicolae Testemitanu” din Chișinău și Universitatea Medicală Națională din Odessa. Acest consorțiu va atrage și alte instituții academice, clinice și de cercetare din cele 3 țări pentru a constitui **Rețeaua Est-Europeană de Excelență pentru Cercetare și Dezvoltare în domeniul Bolilor Cronice (CHRONEX-RD)**. Acest parteneriat va fi formalizat într-o entitate legală, care va coordona eforturile de cercetare și dezvoltare din domeniul bolilor cronice în zona transfrontalieră pentru a obține sinergie, evita eforturile redundante precum și pentru a evita impreciziile științifice inerente activităților de cercetare efectuate la scară mică.

Cele trei universități implicate în proiect au roluri complementare în implementarea activităților în cele trei țări. În timpul etapelor conceptuale și de planificare ale proiectului, echipele celor 3 instituții fondatoare ale rețelei s-au întrunit periodic și au lucrat împreună pentru a stabili proiectarea, rolurile specifice și planul de acțiune. Propunerea de proiect a fost rezultatul unei acțiuni colective ce a implicat toate echipele prevăzute să participe în implementarea proiectului. Activitățile proiectului vor avea loc în toate cele 3 regiuni eligibile ale țărilor participante și vor implica toate instituțiile partenere. Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași va asuma coordonarea rețelei și dezvoltarea nucleului de cercetare, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu” din Chișinău și Universitatea Națională de Medicină din Odessa vor implementa programele de formare pentru profesioniștii din domeniul sănătății în managementul integrativ al bolilor cronice. Nucleul din Chișinău are avantajul unui „centru nativ de limbă”, acoperind, pe lângă limba engleză, limbile materne ale tuturor grupurilor țintă (română și rusă).

Obiective specifice:

1. Crearea și dezvoltarea **unei rețele de cercetare** clinice transnaționale în domeniul bolilor cronice
2. **Dezvoltarea capacităților de educație regională și formarea unui corp** de profesioniști **pro-activi** în domeniul sănătății înalt calificați și competitivi în managementul bolilor cronice în zona de frontieră România-Moldova-Ucraina.

3. **Dezvoltarea capacității** medicilor din medicina primara si secundara de a implementa proiecte de cercetare și dezvoltare în îngrijirea bolilor cronice.
4. Implementarea unui **sistem de management al calității** cercetării și practicii în domeniul bolilor cronice adaptat standardelor europene.

Grupurile ținta vizate de CHRONEX-RD:

1. Cercetători (inclusiv doctoranzi/post-doctoranzi) in domeniul științelor medicale și a sănătății publice (30)
2. Profesioniști în domeniul sănătății specializați în boli cronice (300).
3. Medici de familie care să formeze rețeaua de cercetare în domeniul îngrijirilor primare și comunitare (60)

Beneficiarii finali ai proiectului:

1. Pacienți cu boli cronice în grija profesioniștilor medicali din grupurile țintă
2. Tehnologia sănătății și întreprinderilor farmaceutice
3. Specialiștii în sănătatea publică și factori de decizie politică din regiune
4. Manageri în domeniul sănătății (în calitate de utilizatori finali în cadrul sistemului de management al calității)

Ce va realiza concret proiectul

1. Rețeaua Est-Europeană de Excelență pentru Cercetare și Dezvoltare în domeniul Bolilor Cronice (CHRONEX-RD)
2. Sistemul de management al calității cercetării si practicii in medicina primara si comunitara
3. Personal medical instruit pentru a participa in proiecte de cercetare si dezvoltare in domeniul bolilor cronice.

Motivația proiectului

Bolile cronice sunt prezente peste tot in lume, iar prevalența acestora este in creștere la nivel mondial. Raportul întocmit de Forumul Economic Mondial și Harvard School of Public Health (2011) arată faptul că bolile cronice (în continuare BC) constituie o amenințare semnificativă asupra sănătății umane și a creșterii economice. În momentul de față, sunt principalul factor de mortalitate la nivel mondial, fiind responsabile pentru 63% de morți. Optzeci la sută din aceste morți au loc în țări cu venituri mici și mijlocii. Jumătate din cei care mor din cauza bolilor cronice se află în perioada activă a vieții lor, și astfel, dezabilitățile asociate și viețile pierdute datorita acestora pun de asemenea în pericol competitivitatea industriei. Conform aceluiași raport, în următorii 20 ani, BC vor costa mai mult de 30 miliarde de USD, reprezentând 48% din PIB-ul mondial din 2010 și vor împinge milioane de oameni sub limita inferioara a sărăciei. Creșterea prevalenței și incidenței BC este rezultatul unei interacțiuni complexe între sănătate, creștere și dezvoltare economică și este puternic asociată cu tendințele universale de îmbătrânire a populației mondiale, urbanizarea rapidă și neplanificată precum și globalizarea stilului de viață nesănătos. De asemenea, au drept rezultat o reducere a productivității la locul de muncă, dezabilități prelungite și resurse reduse în cadrul familiilor.

Situația regională este descrisă pe scurt în Tabelul 1 de mai jos.

Situația BC/Țară (valabilă pentru 2010)	România	Moldova	Ucraina
Populație totală:	21486371	3572885	45448329
Total Morți CD (000)	226.5	39,3	648,9
Morți CD sub 60 ani ca procent din totalul de morți CD	16,9%	24,8%	20%
Mortalitate proporțională (% din totalul morților, toate vârstele)	91%	87%	86%
Are o politică/un program/ un plan de acțiune integrat sau bazat pe un subiect specific care este momentan operațional pentru:			
• Boli cardiovasculare	Da	nu	da
• Cancer	Da	nu	da
• Boli respiratorii cronice	Nu	nu	nu
• Diabet	Da	da	da
• Alcool	Da	da	nu
• Dietă nesănătoasă/Exces de greutate/Obezitate	Nu	nu	nu
• Inactivitate fizică	Nu	nu	nu

Tabelul 1 Organizarea WHO – Profiluri Țărilor cu CD (situație comparativă)

Deși, conform informațiilor din tabel, nu există variații semnificative privind magnitudinea problemei și abordările naționale a bolilor conice în aceste trei țări, nu există nici o colaborare transfrontieră a managementului sistemelor de sănătate națională pentru a dezvolta intervenții eficiente, comune și unitare pentru promovarea sănătății publice și scăderea costurilor aferente BC.

Problemele regionale adresate de CHRONEX-RD

Problema economica - Povara bolilor cronice este resimțita în mod disproporțional de către persoanele dezavantajate. Deși descoperirile științifice au condus la creșterea exponențială a numărului și complexității prevenției, diagnosticului, monitorizării și tehnicilor de tratament pentru BC, răspândirea îngrijirilor ce utilizează tehnologii avansate a accentuat inegalitățile sociale în starea de sănătate al pacienților cu BC. Aceasta se întâmplă deoarece costurile mari ale acestor tehnologii au făcut ca acestea să fie accesibile în principal persoanelor din spectrul social superior. Proiectul nostru are potențialul de a reduce inegalitățile sociale din sănătate deoarece serviciile de îngrijire multidisciplinară integrată a BC reduce costurile îngrijirilor medicale (reducerea numărului de erori medicale, reducerea redundanțelor etc.) și astfel, mărește accesul la îngrijiri medicale pentru persoanele dezavantajate din punct de vedere social.

Problema sociala - Bolile cronice impun o povară economică semnificativă, generând pierderea capacității de muncă cu diferite grade de severitate având un impact direct asupra forței de muncă și a pieței muncii. Timpul pierdut pentru tratament și îngrijirile afecțiunilor cronice reprezintă o pierdere economică netă pentru pacienți, precum și timp ce ar fi trebuit alocat altor activități (pierdere relativă) pentru profesioniștii din sănătate. În plus, tratamentul și îngrijirea BC atrag costuri semnificative în sistemul de sănătate. Societățile împovărate de niveluri ridicate ale morbidității și mortalității sunt mai puțin atractive pentru investițiile străine directe, având o competitivitate economică relativ scăzută. Proiectul nostru ar putea reduce povara economică a BC deoarece creează premisele cercetării medicale eficiente din punct de vedere al costurilor și sănătății. Odată stabilit CHRONEX-RD ar putea produce o dezvoltare economică prin promovarea:

- **Intervențiilor medicale cost-eficiente** având ca țintă pacienții bolnavi cronic. Exista dovezi care arată că îngrijirile medicale și cercetările multidisciplinare integrate produc câștiguri economice directe: o sănătate îmbunătățită în special în timpul anilor productivi, costuri reduse pentru

diagnosticare, tratarea și recuperarea în urma bolilor și productivității și a îmbunătățirilor proceselor de îngrijire. Există de asemenea, câștiguri economice indirecte prin: mai puține pierderi de producție datorită unei forțe de muncă mai sănătoase, creștere economică și o bază de cunoștințe extinsă. De asemenea, CHRONEX-RD va evita redundanțele între țări, reducând costurile în timp ce toate țările implicate în proiect beneficiază în mod egal.

- **Experienței profesioniștilor din domeniile sănătății și cercetării**, care va crește competitivitatea economică a sectoarelor sanitar și al cercetării prin asigurarea unui cadru pentru atragerea fondurilor în domeniul cercetării și dezvoltării. Astfel, CHRONEX-RD va crea noi slujbe în domeniul cercetării și va atrage o forță de muncă înalt calificată, care la rândul ei, va promova serviciile corespunzătoare precum și investițiile private.

- **Competitivitatea instituțională ridicată** prin obținerea și implementarea unui sistem de management a calității pentru îngrijirile cronice care va deveni un centru puternic atât pentru activitățile economice de elaborare și transformare (recrutarea și menținerea cercetătorilor, absorbirea fondurilor de cercetare, industria farmaceutică, serviciile medicale private etc.). În plus, pe lângă impactul direct pe aceste trei niveluri, proiectul va genera informațiile și conștientizarea la nivelul sistemului care va genera la rândul său schimbări ale paradigmatelor de alocare a resurselor de către autoritățile publice (politici financiare adaptate la schimbările generate).

Problema decalajului dintre cunoștințe și practică - Există numeroase decalaje în regiune în comparație cu Europa de Vest în ce privește îngrijirile medicale din acest domeniu complex. Nivelurile de finanțare scăzute (atât în domeniul public cât și în cel privat) privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea în domeniul BC au un impact negativ direct asupra cercetării existente și dezvoltării infrastructurii din România, Ucraina și Moldova. Regiunea a rămas în urmă din punct de vedere al capacităților tehnologice și științifice, în timp ce forța de muncă din domeniul cercetării este redusă și îmbătrânită. Acest lucru conduce la o performanță scăzută a activităților de cercetare și dezvoltare. În plus, finanțarea redusă din domeniul cercetării a împiedicat accesul întreprinderilor farmaceutice pe piața de cercetare și dezvoltare a regiunii și oportunitățile de transfer a tehnologiei pentru noi dezvoltări tehnologice.

În ciuda expertizei disponibile, activitățile de cercetare din domeniu nu prezintă sinergie și coordonare. Nu există un sistem regulator al procedurilor, standardelor și bunelor practici în domeniu în nici una dintre cele trei țări implicate. Cercetările sunt împrăștiate în instituții mici care au doar un impact local sau rezultate redundante, în timp ce transferul de cunoștințe și transferul către practica clinică este inefficient datorită lipsei de relaționare cu instituțiile de cercetare. Astfel, practica medicală nu este adaptată la provocările și cunoștințele actuale din domeniul BC, creându-se astfel, un **decalaj major între cunoștințe și practică**. Acest proiect are scopul de a elimina **decalaj dintre cunoștințe și practică** prin implementarea unui model de cercetare comunitară prezentat mai jos..

IMPACTUL CHRONEX-RD ÎN ZONA TRANSFRONTALIERĂ

CHRONEX-RD are scopul de a îmbunătăți în mod sustenabil performanța economică a regiunii de frontieră dintre România, Moldova și Ucraina. CHRONEX-RD va contribui la diversificarea **plajei de activități** în domeniul sănătății publice prin stimularea cooperării transnaționale între instituții cheie implicate în cercetare și dezvoltare, instituții academice cu experiență în educația și practica medicală din domeniul bolilor cronice. Acest lucru va avea un impact pozitiv și asupra altor sectoare economice (piața de muncă, industria farmaceutică, servicii etc.). În plus, implementarea acestui proiect este structurată în mod ideal cu scopul de a **îmbunătăți competitivitatea** sectoarelor menționate mai sus, și astfel, competitivitatea economiei regionale. În acest fel, proiectul promovează inactivitatea și creativitatea cercetării și dezvoltării în domeniul medical și al sănătății publice cu scopul de a **transforma zona transfrontaliera într-un punct de atracție pentru investițiile străine directe din industria tehnologiei farmaceutice și medicale**.

Realizarea obiectivelor generale și specifice ale acestui proiect va genera dezvoltarea socială și economică a zonei de frontieră. CHRONEX-RD va **îmbunătăți serviciile de sănătate** prin translarea în practica medicală a rezultatelor cercetării, dezvoltarea unei **rețele de cercetare** conectate la **sistemele de educație și sistemele sanitare din cele 3 țări** precum și implicarea în acest proces a industriilor **tehnologiilor medicale și farmaceutice**. **CHRONEX-RD va interconecta sinergic resursele regionale de cercetare și îngrijire a bolilor cronice** prin unirea instituțiilor clinice și de cercetare într-o rețea multidisciplinară încorporată în comunitatea transfrontalieră. Astfel, CHRONEX-RD va antrena în egală măsură persoane din forța de muncă activă existentă, precum și persoane care intră pe piața muncii. **Se vor crea noi slujbe în mod direct** prin intermediul activităților proiectate și **în mod indirect** prin dezvoltarea unui nucleu de formare profesională în cadrul rețelei. Așadar, piața muncii va fi extinsă prin atragerea fondurilor private din industria farmaceutică și a tehnologiilor medicale, precum și fondurile publice sub forma granturilor guvernamentale atrase în regiune ca urmare a experienței acumulate din activitățile de cercetare. Industria farmaceutică și companiile străine private vor beneficia de o bază de recrutare amplă și consolidată pentru studiile clinice, rezultate științifice solide rapid implementabile practic. În schimb instituțiile de cercetare din zona transfrontalieră își vor dezvolta capacitatea de a atrage fonduri de cercetare.

Impactul sectorial al CHRONEX-RD în zona transfrontalieră:

- ✓ Îmbunătățirea calității serviciilor medicale în regiune și un mai bun acces la servicii medicale avansate datorită promovării îngrijirilor medicale integrate multidisciplinar precum și prin consolidarea experienței în cercetarea biomedicală. Astfel, populația din zona transfrontalieră își va îmbunătăți starea de sănătate și va crește capacitatea forței de muncă. Acest lucru va promova creșterea economică prin recuperarea capacității de muncă prin reabilitarea pacienților cu boli cronice sau prevenirea pierderii capacității de muncă prin intervenții de promovarea sănătății.
- ✓ Dezvoltarea managementului instituțional prin consolidarea capacității va crește capacitatea de atragere a fondurilor internaționale printr-o mai bună experiență în accesarea schemelor de finanțare complexe. Conform Organizației Mondiale a Sănătății (WHO), integrarea capacităților instituționale privind bolile cronice are drept rezultat costuri de sănătate mai mici.
- ✓ Îmbunătățirea eficienței activităților de cercetare – o bază puternică pentru cercetare și educație pentru universitățile medicale va oferi oportunități de formare regională mai bune pentru populația tânără.
- ✓ Eforturile de cercetare sinergice ce folosesc abordările multidisciplinare vor conduce la o productivitate științifică îmbunătățită și vor avea rezultate cotate și competitive.
- ✓ Creșterea competitivității economice regionale prin implementarea rețelelor generatoare de performanță ce folosesc o forță de muncă calificată și cresc cererea serviciilor corespunzătoare.
- ✓ Externalizări pozitive prin crearea unui mediu fertil pentru dezvoltarea industriilor tehnologice farmaceutice și medicale, precum și servicii medicale private.
- ✓ Promovarea diversității culturale prin schimburile educaționale și de cercetare frontalieră pot duce la diseminarea bunelor practici medicale și atitudinilor publice privind bolile cronice.
- ✓ Crearea unui model de succes pentru dezvoltarea altor țări din zonă (în fostele teritorii sovietice)

Potențarea politicilor publice din zona transfrontalieră

În România, CHRONEX-RD sprijină principala prioritate a Planului Național de Dezvoltare 2007-2013 a competitivității economice ridicată și a dezvoltării economiei bazate pe cunoștințe și sănătate, ca parte a unui interes mai mare privind resursele umane. Proiectul propune dezvoltarea

unei infrastructuri de cercetare care să promoveze țintele țării de a dezvolta societatea cunoașterii și să aloce până la 2% din PIB pentru programe de cercetare, conform informațiilor prezentate de Planul Național de Cercetare și Dezvoltare. La nivel regional, Strategia de Dezvoltare a Regiunii de Nord-Est este centrată pe „dezvoltarea infrastructurii de cercetare, transferul de tehnologie și societatea informațională”. În plus, acest proiect contribuie la „Adaptarea resurselor umane la piața de muncă” conform informațiilor prezentate în această strategie. În ceea ce privește politica de sănătate, acest proiect are scopul de a alătura capacitățile regionale, ceea ce este în concordanță cu politica de descentralizare a sistemului de sănătate conform informațiilor prezentate de Legea 95/2006 privind Reforma în Domeniul Sănătății: entitățile responsabile în domeniul sănătății publice se pot asocia în mod liber în conformitate cu serviciile oferite de populație.

In Republica Moldova, CHRONEX-RD sprijină prioritățile Codului cu privire la Știință și Inovare care stipulează în art. 56 și 57 promovarea dezvoltării sociale și economice prin simularea și valorizarea potențialului științific; „integrarea cercetării și inovării în dezvoltarea economică și socială”; „consolidarea interacțiunii dintre știință și educație”; „adaptarea științei și inovării la nevoile societății”; „promovarea parteneriatelor între știință, educație, fabricare și finanțe”. Acest proiect are drept scop aceleași zone prezentate în Politica Națională în Domeniul Sănătății din Republica Moldova, care vizează controlul BC prin consolidarea capacităților sistemului de sănătate pentru depistare precoce, tratament și monitorizare adecvată. Îmbunătățirea sistemului de sănătate se axează pe managementul resurselor umane și utilizarea unei educații medicale continue post-universitare, conform propunerilor proiectului. BC sunt ținte strategice pentru un sistem de sănătate eficient, deoarece implementarea sistemelor de management a calității în sistemul medical este echivalent cu realizarea acestui obiectiv.

In Ucraina, acest proiect are ca scop realizarea nevoilor de dezvoltare a sistemului de sănătate în Ucraina, proces de reformă a sistemului de sănătate, în timp ce ONMedU este un actor cheie în această reformă. Programul „Sănătatea Națiunii” a Ministerului Sănătății are drept prioritate reorganizarea Sistemului Primar al Sănătății precum și estimarea și planificarea eficienței a formării specialiștilor medicali. Propunerile proiectului nostru promovează strategiile de dezvoltare ale Ucrainei și ONMedU implementate de guvernul Ucrainei: Crearea unui Centru de Sănătate Primară Programul de Reformă Economică pentru 2010-2014, „Plan pentru implementarea reformei pentru sprijinul medical”, „Experiment în regiunile pilot”. Legile de Bază ale Ucrainei privind sănătatea publică de a îmbunătăți sistemul de sănătate.

Impactul CHRONEX-RD asupra universităților partenere

CHRONEX-RD inițiat de Universitatea de Medicina și Farmacie Grigore T Popa va fi conectat cu infrastructura de cercetare și programele acestei instituții. Împreună cu **Centrul de Cercetare Biomedicală și Centrul de Etică și Politici de Sănătate**, CHRONEX-RD va constitui un pol al competitivității în sistemul sanitar fiind perfect poziționat pentru a aduce atât beneficii științifice și economice cât și o creștere a vizibilității universității în plan internațional. În plus, rețeaua de instituții academice cu expertiză în cercetarea BC va furniza o platformă puternică de interacțiune cu serviciile private din sectorul sanitar, precum și cu întreprinderile farmaceutice. Cei mai importanți producători de medicamente din zona transfrontalieră sunt localizați în Iași și Odessa. Ținând cont de capacitatea cercetării multidisciplinare și de calitatea resurselor umane implicate, precum și mediul optim și infrastructura substanțială, acest proiect are toate premisele de a obține și implementa cele mai înalte standarde de excelență în domeniul cercetării din regiune și de a deveni un jucător cheie în cercetarea internațională.

Impactul CHRONEX-RD asupra grupurilor ținta și beneficiarilor finali

Proiectul va crea oportunități semnificative pentru cercetătorii și personalul medical din regiunea transfrontaliera:

30 Cercetători (10 pentru fiecare regiune/oraș – Iași, Chișinău, Odessa) vor lucra direct în proiecte de cercetare avansată coordonate de **nucleul de cercetare biomedicală CHRONEX-RD**. Componenta educațională a rețelei va implementa programe de formare specifice ce implică atât prelegeri, cât și practica de formare pentru cercetarea avansată și managementul activităților de cercetare și dezvoltare. Criterii de selectare: Pentru toate cele trei țări, standardele locale de excelență în domeniul cercetării (productivitate științifică, diplomă de masterat ca și cerințe minime, angajamentul de a cerceta etc.). Fiecare universitate va avea propriul sistem de selecție.

60 de medici de familie (20 de praxis-uri în fiecare regiune) – vor beneficia de formare în domeniul managementului cercetării în medicina primară și comunitară. Aceștia vor constitui **nucleul de cercetare în medicina primară și comunitară a rețelei**. Aceste praxis-uri vor beneficia de asemenea de implementarea sistemului de management al calității pentru îngrijirea BC. În plus, 15 persoane (din aceste 60) – vor fi educați pentru a deveni formatori în managementul cercetării, managementul bolilor cronice și asigurarea calității în practică și cercetare în medicina primară și comunitară. Criterii de selectare: Rol marcant în practica medicală (performanță clinică, infrastructură și echipament), angajamentul de a cerceta, experiență în domeniul cercetării și un nivel de expertiză în boli cronice. După caz, va fi promovată o distribuție geografică adecvată a acestor praxis-uri pentru a crește nivelul de generalizare la nivel populațional a datelor de cercetare din proiectele în care aceștia vor fi implicați în viitor.

300 de profesioniști în sănătate (doctori în diferite etape de formare sau practică (rezidenți, specialiști), doctoranzi în științele medicale) vor beneficia de formare în domeniul managementului bolilor cronice. Criterii de selectare: Implicare profesională în îngrijirea BC, aptitudini multidisciplinare, angajament spre practica medicală integrată, disponibilitatea de a călători și timp pentru formare.

Beneficiari finali (1). Pacienți cu boli cronice în grija profesioniștilor medicali din grupurile țintă; **(2)** Tehnologia sănătății și întreprinderilor farmaceutice; **(3)** Specialiști în sănătatea publică și factori de decizie politică din regiune; **(4)** Manageri în domeniul sănătății (în calitate de utilizatori finali în cadrul sistemului de management al calității)

b) nevoi și constrângeri ale fiecărui grup țintă și beneficiari finali

Cercetători (inclusiv cei din rețeaua de cercetare comunitară) **Nevoi:** Formare Profesională în domeniul cercetării – Stimularea și un mediu fertil; Acces la bursele de cercetare; Parteneriate în domeniul cercetării; Mobilitate pentru cercetare; cooperare multidisciplinară; Acceptarea cercetării la nivelul comunității; Sistemul de management al calității. **Constrângeri:** Personal restrâns și oportunități de dezvoltare a carierei; Lipsa unui infrastructuri de cercetare (în special pentru Moldova și Ucraina); Acces deficitar la fondurile de cercetare datorită lipsei de expertiza; cooperare de frontieră deficitară; Lipsa unui infrastructuri de cercetare cu centrare multiplă și internațională; Lipsa cercetării integrate biomedicale, clinice și în domeniul sănătății publice; Cercetarea actuală și sistemul de sănătate nu sunt încorporate în comunitate;

Nevoile specialiștilor în domeniul sănătății: Formare profesională - ; Existența unei infrastructuri adecvate; Furnizarea unor servicii de calitate în domeniul sănătății (o încărcătură semnificativa asupra activității medicilor specialiști obișnuiți); Individualizarea îngrijirilor în funcție de nevoile pacientului; Servicii bazate pe probe științifice și cooperare între medici cu scopul de a îmbunătăți îngrijirea pacienților cu boli cronice. **Constrângeri:** Management neadecvat al îngrijirilor pacienților cu boli cronice – Sistemul actual este proiectat în principal pentru îngrijiri acute nu cronice; Lipsa unor parteneriate formale în domeniul sănătății din perspectivă multidisciplinară; Sistemul actual se bazează pe abordări „universale”; îngrijire integrată multidisciplinară deficitară. Pentru beneficiari finali **Pacienți: Nevoi:** Îmbunătățirea calității vieții. Îmbunătățirea capacității de muncă – **Constrângeri:** >50% dintre pacienții cu boli cronice nu primesc îngrijirile de care au nevoie; Lipsa accesului la îngrijire coordonată multidisciplinar.

Întreprinderi și industrie: Nevoi: Accesul la baza de cercetare, accesul la fondul comun de cercetare a pacienților, o înaltă calitate a rezultatelor de cercetare. **Constrângeri:** Lipsa accesului la setări de cercetare cu sisteme de respectare a procedurilor și reglementărilor și de asigurare a calității. **Factori de decizie politică și specialiști în domeniul sănătății publice: Nevoi:** Probe Științifice bazate pe politici medicale; capacitate ridicată de a proiecta politici privind serviciile de sănătate în conformitate cu nevoile pacienților - **Constrângeri:** Lipsa infrastructurii de a conduce o cercetare în sănătății publice de frontieră; cercetare privind serviciile de sănătate regională deficitară. **Manageri în domeniul sănătății: Nevoi:** Management bazat pe probe și bune practici manageriale - **Constrângeri:** Lipsa unui sistem de management al calității.

Conform informațiilor din secțiunea 1.3, acest proiect va integra într-un mod sinergic cercetători, regiuni, instituții, infrastructură, expertiză multidisciplinară și niveluri de acțiune (cercetare, practică clinică și educare). Prin implicarea tuturor componentelor unei rețele cuprinzătoare într-o zonă de științe medicale de asemenea relaționată cu intervenția în sistemul de sănătate, acest proiect va elimina decalajul dintre cunoștințe și practică în managementul bolilor cronice și astfel, va elimina constrângerile menționate mai sus.

c) procesul de participare ce asigură participarea grupurilor țintă și a beneficiarilor finali

Acest proiect va crește motivația cercetătorilor prin deschiderea unor noi oportunități profesionale. În plus, angajamentul grupurilor țintă de a participa la activitățile proiectului va fi promovat prin implicarea corpurilor profesionale și a asociațiilor în structura consorțiului și în selectarea grupurilor țintă. În plus, acest proiect se va focaliza în special pe angajamentul comunitar în mai multe modalități. În primul rând, asociațiile vor fi invitate să participe la consorțiu. În al doilea rând, proiectul va organiza forumuri care vor reuni asociații ale pacienților, tehnologia sănătății și întreprinderile farmaceutice, factorii de decizie politică și reprezentanții universitari cu scopul de a identifica intervențiile științifice, medicale și politice centrate pe nevoile medicale ale pacienților și ale comunității. Se vor aplica tehnici speciale de consolidare a echipelor și de angajare a comunității. În al treilea rând, acest proiect va stabili canale de comunicare și politici de comunicare în cadrul tuturor instituțiilor din rețea. Se vor folosi tehnici specifice de angajare a comunității.